

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 2980/05
13.04.2006. godina
Beograd

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Slobodana Dražića, predsednika veća, Biljane Dragojević, Vlaste Jovanović, Jelene Borovac i Branislave Apostolović, u pravnoj stvari tužioca AA, čiji je punomoćnik advokat AB, protiv tužene "BB", radi naknade štete, odlučujući o reviziji tužene izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Negotinu Gž. 550/04 od 29.12.2004. godine, u sednici održanoj 13.04.2006. godine, doneo je

R E Š E N J E

UKIDAJU SE presuda Okružnog suda u Negotinu Gž. 550/04 od 29.12.2004. godine i presuda Opštinskog suda u Majdanpeku P. 500/2003 od 26.01.2004. godine a predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Majdanpeku P.500/2003 od 26.01.2004. godine obavezan je tuženi da tužiocu na ime naknade nematerijalne štete plati iznos od 60.000,00 dinara za pretrpljeni strah, iznos od 180.000,00 dinara za fizičke bolove i iznos od 300.000,00 dinara za duševne bolove zbog umanjene životne aktivnosti, sve sa zakonskom zateznom kamatom počev od 26.01.2004. godine pa do isplate, kao i da mu naknadi troškove postupka u iznosu od 70.000,00 dinara u roku od 15 dana od prijema presude.

Presudom Okružnog suda u Negotinu Gž. 550/04 od 29.12.2004. godine odbijena je kao neosnovana žalba tuženog i potvrđena je navedena prvostepena presuda.

Protiv pravnosnažne drugostepene presude tužena je blagovremeno izjavila reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni sud je ispitao pobijanu presudu na osnovu čl. 386. ZPP ("Sl.list SFRJ" br.4/77 ... "Sl.list SRJ" br.3/02) koji se primenjuje na osnovu čl.491. stav 4. ZPP ("Sl.glasnik RS" br.125/04) pa je našao da je revizija osnovana.

Prema činjeničnom utvrđenju prvostepenog suda tužilac je kao administrativni referent zaposlen kod tuženog povređen na radu dana 31.01.2002. godine u 10,30 časova prilikom pada na mokrim stepenicama, kada je zadobio laku telesnu povredu kolena leve noge i tešku telesnu povredu kičme u vidu povrede diskusa petog lumbalnog i prvog sakralnog pršljena sa kompresijom na išijadični živac sa leve strane, bez mogućnosti izlečenja, zbog čega je trpeo fizičke bolove i strah a kao trajna posledica došlo je do umanjnja njegove životne aktivnosti za 30-40%. Polazeći od ovako utvrđenog činjeničnog stanja nižestepeni sudovi su dosudili tužiocu pravičnu novčanu naknadu za pretrpljene vidove nematerijalne štete u iznosima određenim u prvostepenoj presudi, na osnovu čl.200. Zakona o obligacionim odnosima.

Osnovano se revizijom ukazuje da su pobijane nižestepene presude zasnovane na pogrešnoj primeni materijalnog prava u pogledu osnova i obima odgovornosti tužene za štetu prouzrokovanu tužiocu u vezi sa istaknutim prigovorom podeljene odgovornosti. Pre nego što se rasprave sva pitanja u vezi sa osnovom odgovornosti za štetu i razlozima za njeno delimično ili potpuno isključenje ne može se odlučivati ni o visini naknade štete. U konkretnom slučaju u sprovedenom postupku pred prvostepenim sudom nisu raspravljena postavljena sporna pitanja uzročnosti štete i s tim u vezi podele odgovornosti između tužene kao objektivno odgovornog lica za štetu i tužioca kao oštećenog, koja su u domenu primene materijalnog prava. Stoga ni činjenično stanje odlučno za zakonito presuđenje nije pravilno i potpuno utvrđeno, što se osnovano ukazuje revizijom tužene.

Odredbom čl.96. Zakona o radu ("Sl.glasnik RS" br.70/2001 i 73/2001) važećeg u vreme tužiočevog povređivanja, propisano je da je poslodavac dužan da zaposlenom naknadi štetu pretrpljenu na radu ili u vezi sa radom, u skladu sa zakonom i opštim aktom. Šteta može nastati povredom ili bolešću zaposlenog, ali mora nastati na radu ili u vezi sa radom. Navedena zakonska odredba upućuje na primenu opštih pravila o odgovornosti za štetu sadržanih u odredbama Zakona o obligacionim odnosima. Osnov odgovornosti poslodavca počiva na krivici u smislu čl.154. stav 1. ovog zakona ili na objektivnoj odgovornosti, bez obzira na krivicu, u smislu čl.154. stav 2. ovog zakona, koja se svodi na odgovornost za štetu od opasne stvari, odnosno delatnosti, u smislu čl.173. i 174. istog zakona. U svakom slučaju, osnovni uslovi odgovornosti poslodavca su da je šteta nastala, da je u uzročnoj vezi sa radnjom ili propustom, odnosno rizikom stvari ili delatnosti poslodavca i da ne postoje razlozi za delimično ili potpuno isključenje te odgovornosti.

Prema stanju u spisima tužilac je povređen na radu pri padu na mokrim stepenicama upravne zgrade tužene kao poslodavca, od koje zahteva naknadu pretrpljene nematerijalne štete. U prijavi povrede na radu konstatovana je samo povreda kolena leve noge a kao mogući uzrok pada raniji bolovi u leđima. Veštačenjem specijaliste ortopeda utvrđeno je da je ova povreda po svojoj prirodi laka telesna povreda. Veštačenjem specijaliste neuronsihijatra utvrđeno je da je nezavisno od povrede kolena kao posledica pada kod tužioca došlo do povrede

neopretnijem utvrđeno je da je, nezavisno od povreda kičme, kao posledica pada na stepenicama došlo do povreda diskusa petog lumbalnog i prvog sakralnog pršljena sa kompresijom išijadičnog živca sa leve strane, koja se tretira kao teška telesna povreda bez mogućnosti izlečenja i kod njega izaziva bol u lumbalnom delu kičme koji se širi duž leve noge, a dovela je do trajnog umanjena tužiočeve životne aktivnosti. Na osnovu iskaza svedoka VV, i tužioca kao stranke, prvostepeni sud je utvrdio da se u periodu koji je prethodio povređivanju tužilac nije lečio od navedenih povreda, tj. oboljenja noge ili kičme. Međutim, iz sadržine doznaka o bolovanju tužioca u periodu 05.06.-04.07.2001.godine, izdatih od lekara Medicinskog centra __, i označene šifre bolesti (M 54.4) proizilazi da je tužilac bolovao od lumbo-išialgije, koja prema međunarodnoj klasifikaciji bolesti predstavlja bol u slabinskom delu kičme i sedalnom živcu. Kod ovakvog stanja dokaza u sprovedenom postupku bilo je nužno a nije raspravljano od kakvog je značaja u lancu uzročnosti navedeno prethodno oboljenje, zbog kojeg je tužilac bio na bolovanju pre povređivanja, za nastanak i razvoj bolesti diskus hernije kao teškog oštećenja kičme, utvrđene veštačenjem neuropsihijatra. Utvrđenje i ocena navedenih okolnosti je bilo neophodno, budući da osnov odgovornosti tužene za štetu može biti samo ona povreda ili oštećenje zdravlja tužioca koji su u uzročno-posledičnoj vezi sa njegovim radom kod tužene, tj. radnjama ili propustima tužene i njenih organa odnosno rizikom delatnosti ili svojstvima stvari tužene. Ako je oboljenje kičme (diskus hernija) koje je dovelo do trajnog umanjena životne aktivnosti tužioca nastalo isključivo zbog tužiočevog pada na stepenicama upravne zgrade tužene (iako povreda nije odmah konstatovana) tj. ako je pad bio dovoljan i tipičan uslov za nastanak sadašnjeg tužiočevog oboljenja kičme, onda ne bi bilo osnova ni za delimično isključenje odgovornosti tužene. Isto bi važilo i ako ranije oboljenje (lumbo išialgija) samo po sebi nije dovoljno za nastanak diskus hernije i ako bez povrede pri padu kao dodatnog uslova ne bi došlo do ove posledice.

Za pravilnu ocenu istaknutog prigovora podeljene odgovornosti tj. postojanja razloga za potpuno ili delimično isključenje odgovornosti tužene u smislu čl.177. odnosno čl.192. Zakona o obligacionim odnosima, bilo je potrebno pouzdano utvrditi da li je u periodu pre povređivanja tužilac bolovao od lumbo išialgije, kako to proizilazi iz priloženih doznaka o bolovanju, i da li je i u kojoj meri (procentu) u odnosu na pad na stepenicama to oboljenje doprinelo nastanku ili razvoju njegove sadašnje bolesti diskus hernije.

Kako zbog pogrešne primene materijalnog prava nisu pravilno i potpuno utvrđene odlučne činjenice za ocenu osnova i obima odgovornosti tužene, presude nižestepениh sudova su morale biti ukinute. U nastavku postupka, prvostepeni sud će utvrditi činjenice i raspraviti sporna pitanja na koja je ukazano ovim rešenjem, pa novu odluku o tužbenom zahtevu doneti pravilnom primenom materijalnog prava.

Stoga je na osnovu čl.395. stav 2. ZPP, odlučeno kao u izreci rešenja.

Predsednik veća-sudija

Slobodan Dražić, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

vg